

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

Administrația, strada Gărei No. 25.

Abonamen'tul 10 lei pe an

RĂSPUNSUL MEU D-LUI KOICIU

D-l M. Koiciu, fost primar și actual candidat de consilier comunal la alegerea de mâine, mi s-a adresat prin ziarul săptămânal „Viitorul Constanței” de Duminică trecută, o scrisoare deschisă care începe astfel:

„Nu ți am răspuns nici odată la nenumeratele insulte ce-mi faci prin gazeta „Constanța” de câți-va ani. Am dașteptat că opiniunea publică, pe care n'ai cruțat nimic să o *examotezi*, își va spune cuvântul ei. Acum când ea s'a rostit în modul cel mai energic, înlatu-rându-te cu cel mai mare dispreț de la ori-ce participare în trebile orașului, ies din reserva absolută ce mi impusesem.”

Așa începe d. Koiciu scrisoarea sa, și îndeasă în trei coloane și jumătate un potop de atacuri, insinuări și zavistii, în contra mea, de bine ce a găsit în fine o gazetă, unde să-și verse tot focul ce a acumulat la inimă de cei câți-va ani, ani pe care i-a lăsat să fie așa de lungi, spre desilusionarea desăvârșită a prietinelor ce i a avut.

Pentru locuitorii Constanței, atât de „scumpi” d-lui Koiciu în ajunul alegerilor, e suficientă această reproducere, în care se zice că *opiniunea publică s'a rostit în modul cel mai energic, ogreând pe d. Koiciu și înlatu-rându-l-mă pe mine de la trebile*

comunei, spre a se convinge oricine, ca avem de a face cu o senilitate intelectuală, care, luând hotărârea cător-va drept rostire a opiniunei publice, da cea mai vedita dovada ca d. Koiciu s'a întors la vârsta aceea fragilă, entusiastă și drăgalașe,—numai vârsta—când ființele omenești iau drept realitate ori-ce dorințe a sufletului lor, ori-ce închipuire a minții lor, fie și tablourile din cele o mie și una de nopți.

Dar, fiind-că vor fi și cetitori de aceia cari nu ne cunosc personal, și de aceia cari nu citesc poate de cât numărul cu pricina,—nesciind că n'a avut loc măcar o întrunire publică, unde opiniunea ver-unet mulțimi să se fi manifestat în favoarea d-lui Koiciu,—fagaduim că ne vom ocupa de toate înscritațiile ce debitează „Viitorul Constanței,” atât sub propria iscalitura a d-lui Koiciu, cât și în articolul „Cameleonul,” care privesce pe comitetul de redacție a zisului ziar.

Pentru acea parte de refuială dintre noi, care nu are raport cu alegerea de mâine, va fi destul timp după alegere; nici tinerii noștri confrăți, nici publicul nu va pierde nimic așteptând.

Deocamdata să relevez numai părțile acele din scrisoare, care sunt menite a ne înegri înaintea urnei ce e aproape deschisă, în care scop „Constanța apare de astă-data cu 24 de ore mai înainte ca de obicei.”

La cuvântul „mocipla în care mă-aș tavalii”, — cuvânt ce caracterisă de minune pe oamenii de „bună companie” strânși împrejurul gazetei „Viitorul Constanței”—îți răspund d-le Koiciu, că sub-semnatul n'am alergat la ori ce mijloace, permise și nepermise de morala publică și socială, ca să am case somptuoase, nici n'am moștenit nișca stofe englezești sau petri scumpe, cu care să mă îmbrac și împodobesc, ci trăiesc unde pot și mă port cum pot, modest dar mândru, fără nici o sfi-cală de umbra trecutului meu. Atât pentru grațiositatea de mai sus.

Deci, d-le Koiciu, că n'ai dat locuri de bordă la Români, ca să nu te contrazici, după ce odata le-ai desființat pe cele existente. Foarte bine, așa să fie; dar atunci pentru ce ai dat la Țigani și n'ai desființat și pe cele armenesti de pe malul de Nord-Est al Mării, ale sacagiilor și hamalilor din port? Sa-ți spunem noi pentru ce: fiind că Țiganii, nomazi cum sunt, nu cumpăra, iar armenii nu puteau cumpăra pământurile rurale de pe moșia d-tale, nefiind supuși români, și dar opriiți de lege. Ast-fel numai, ai putut să-ți desfăci moșia în locuri, Românilor muncitori, cari nu puteau rămânea sub cerul liber după ce i-ai gonit din oraș și nici le-ai înlesnit vânzarea de la comună, uade tot spre scopul d-tale, puneai în budget, la capitolul vânzărilor de pământ, abia 5000 lei pe an.

D-l Schina le-a dat locuri de bordoc la cei nevoiași, și a rezolvat și chestia quartierului pe care d-ta o-ai ținut 6 ani în sertarul d-tale; ori-cine vede că tot în scopul de ați vinde moșia. — Ce mai trinteala și-s'ar cuveni din partea acestor Români și d-tale și gruparelei ce te sprijine!

Zici, d-le Koiciu, că mă leg de sentimentele d-tale pioase. Da, se cuvine să insistăm mereu, dacă ți-a mai rămas vre-o lature a inimii neaurificată; fiind-că toată lumea știe că ai făgăduit școala și biserica, în care scop ai lasat și locurile necesare, prevăzute în planul de parcelarea moșiei d-tale. Dacă n'at început deja această lucrare, profitând de criza ce bantue de un an de zile, când ai putea termina lucrul cu jumătatea costului, ci preferi să ți ții banii la bancă, unde ți ai făcut o leafă de 300 lei lunar spre a ți administra, e dovadă că n'at să ți implinesti nici odata promisiunea dată, și că ai înșelat cu rea credință publicul cumpărător.

Știi bine, d-le Koiciu, că nu te am acuzat de cât o singură dată de defectul sentimentelor d-tale religioase: atunci când n'at plătit, către o modistă săracă, jumătatea unei coroane funebre, ce ai comandat pe mormântul unui scump repozat. Acum nu vom înceta până nu vei îndeplini promisiunea dată celor pe cari i-ai depărtat pentru tot d'auna de biserică, spre a te îmbogați, în detrimentul religiosității lor.

Declari, d-le Koiciu, spre liniștea „pușinilor“ cititori ai ziarului meu, că numai vrei să fii Primar, — pare-că am cerut noi această declarație — dar adaugi, mai departe: „Trebuie să fie cineva stupid ca să spună că cutare ori cutare va fi primar când aceasta nu depinde de el, și când nici unul nu este achițat după această onoare.“ Bă, zeu! Giidi, ghidi!

Mai afirmi că n'at dat pe la comuna 8 luni după revocarea d-tale. E adevărat, dar ce denotă această purtare a d-tale? când știeai, după cum afirmi asta-zi, că succesorul d-tale cheltuia banii fără nici o socoteală? Aceasta nu poate însemna alt ceva de cât că nu vrei să știi de interesele orașului de cât când ai lăsa; aceasta cu voia iutemplerii, o vei dovedi și în viitor, reușind la alegere.

Cât pentru faptul că ți-ai dat dimisia numai cu 3 zile înainte de ziua în care s'au admis funcționarii pe listele electorale, nu negi cazul, dar zici că nu știeai nimic. E un mare neadevăr în cele ce afirmi. Știeai, că ori-care consilier, de punerea cestiunei la ordinea zilei, fiind-că ori-cărui consilier să notifica programul de lucru, conform legii, cu 2 zile libere înainte de ședința; așa dar în chiar ziua în care ți-ai trimis dimisia, ai primit și hârtia de convocare cu programul-zilei.

Te referi la d. Luca Ionescu s'o spune, cari sunt *sentimentele d-tale, în chestia funcționarilor*. Nu ne trebuie nici o marturie de ocazie. Sentimentele d-tale în privința funcționarilor, a Românilor în general, sunt cunoscute Constanțenilor încă de la 12 Februarie 1895, când împreună cu cinci consilieri ai respins cererea înscrierii în listă a 96 funcționari, lasându-mă pe mine în minoritate de *un singur vot*.

Românismul d-tale e cunoscut din cei 5 lei ce ai plătit ca cotizație la Liga, fiind încă și președintele ei; pe când umilul d-tale serv, din „mocișla în care se tăvăleşce“ a putut oferi 200 lei chiar anul trecut, pentru constituirea milionului Ligii.

Mai e încă o probă de purele d-tale sentimente românești, în vorbele ce ai proferat în ședința publică a consiliului comunal, față de 20 orașeni fruntași, când ai zis, asupra unei deciziuni a consiliului

sanitar județian, din anul 1897, în chestia dărîmării unor clădiri ruinate, că *administrația românească e hoată și devastatoare*; și când, în alta ședința, ai mai zis, de ocazia dării locurilor în quartierul românesc: „*Să le dăm, domnilor, să le dăm, să fim generoși, să nu ni se mai zică că nu lucrăm românește!*“

Românul de sânge, ori-cât ar fi de ticalos, ori-cât ar fi jurat credința Majestații Sale Impăratului tuturor Rusiilor, și ar fi trecut apoi în Dobrogea, n'ar putea profera asemenea vorbe. Mai bine taceai în privința sentimentelor d-tale românești. — Cele ce aducem noi sunt probe vechi, nedesmințite, mai tari de cât marturia ce ar putea da în favoarea d-tale tovarășit de asta-zi de la „Viitorul Constanței.“

Mai sunt multe alte aberațiuni în scrisoarea d-tale. Ne vom răfui după alegere.

Acum, să închei cu d-ta, relevând insinuația infamă ce faci, în chestia plantațiilor, pe care știi că le am început în timpul d-lui Holban — tovarășul d-tale de asta-zi — fără nici o plată, fiind mulțumit cu leafa ce aveam de la stat ca silviculor până la 1890, înainte de a fi avut onoarea să te cunosc.

Din toate atacurile ce mi faci, în întreaga scrisoarea d-tale, precizezi două lucruri: că aș fi plătit 40 lei hectarul de aratură și că aș fi luat lunar 90 lei pentru birje afara din oraș, la viile de sud și la cele de Nord-Est, unde am făcut parcurile ce se ved și azi, după care d-ta n'ai mai făcut absolut nimic; insinuând că pentru lucruri necinstite mai dat afara din ofițeratul stărei civile și de la conducerea plantațiilor.

Vei bine voi a cunoaște d-le Koiciu, că 40 lei sau plătit numai pentru vre-o 4—5 hectare, țeliniștea ce servea de trecătoare vitelor, situată între Pudrăria arma-

tei și Cimitirul evreesc, de la Nord Estul orașului; pentru restul terenului s'au plătit prețurile curente ca pentru ori ce teliniște, ca în ori ce caz, în tot timpul cât am condus plantațiile eu n'au plătit nici o centimă absolut nimănui, nici arătură, nici lucru, nici transport nici sămânță sau unelte: toate plățile fiind făcute de casierul comunal sau grădinar, după listele de lucrători, pe diferite șantiere, pe cari îi controlam mergând cu birja, când socoteam că e necesar.

Grădinarul e aci, și-ți este prețin de buchete și diferite ghivece de flori; dacă va dovedi că eu am achitat cui-va o singură centimă, primesc toate epitetele d-tale. Ești dator să faci aceasta probă d-le Koiciu, dacă ești om de onoare; la din contra, rămâi un calomniator odios, un om de nimic.

În ceea-ce privește birja, cele două sau trei sute de lei — mai mult nu poate fi — cât am luat pe tot timpul cât am condus plantațiile, numai un om lipsit de demnitate, cum ești d-ta, ar putea pretinde să meargă cine-va pe jos distanțele până la parcurile de afara, în timp ce comuna n'avea trasura, sau era ocupată cu vizitele d-tale de nunta și multe alte vizite familiare, până și la modiste.

Dar, d-ta mă ameninți că „vei spune și alte lucruri „dacă vei mai fi provocat“.

Te provoc, d-le Koiciu, să spui tot ce știi necinstit despre mine începând chiar cu numărul viitor al „Viitorului“, ce aș dori să nu înceteze cu No. 5, cum a încetat un alt ziar „Columna Ovidiu“, unde lucrai cu d. Malcoci-Petrescu, făcându-ne pe mine că nu sunt Român, că n'am făcut armata, etc., la din contra rămâi un c..... batrân. Notează bine numărul punctelor, în așezarea cărora sunteți așa de mesteri.

Atât pentru asta-ți.

Cât pentru articolul „Cameleonul“, chestiile ce tratează, în pri-

vința mea, comportând amânare, răspund numai atât, în ceea-ce privește economiile ce ar fi lăsat fondul plantațiilor comunei: în ori-ce caz, nu e vorba de sume colosale de câte 20 mii de lei, despre care vorbea odată ziarul „Adevărul“, căruia i-am răspuns noi de la „Constanța“; iar ca aș fi batut o singură dată la ușa cui-va, să-mi mijlocească intrarea la vre-o întrunire particulară sau intimă, în scop electoral, ori aș fi rugat pe cine-va să interviev, sau să mă pună pe vre-o listă de candidați la alegerea de mâine, este o sfruntată minciună!

Aruncăm cuvântul; ridică-l cine-va vrea din public sau amatorii. Din potrivă; și putem proba alegația ce facem, cu chiar oameni din tabara ce ne atacă, — dacă cine-va ne va sili să smulgem oare cui peteca ce și-ar pune pe obraz.

Atât de o can:-dată.

P. Grigorescu

De la Procesul Hallier

Avocatul Poincaré apărătorul lui Hallier în pledoarea sa din întâiu Martie corect, vorbind de cestiunea varului de la Canara și atacând pe D. Marin Pirea comerciant din localitate d-sa, printr'o telegramă adresată Președintelui Trib. Arbitral D. Suțu, a protestat energic, trimetându-ne și nouă următoarea scrisoare.

Stimate D-le Redactor,

Din pledoaria d-lui Poincaré avocatul celebrului Hallier, asupra cestiunii varului de la Canara, nu poate cine-va extrage nici un cuvânt adevărat.

Dacă toate cele povestite în apărarea sa sunt adevărate ca cele zise în cestiunea varului apoi are foarte multă..... dreptate!! și ar trebui să i se voteze de Corpurile Legiuitoare, pe lângă cele 18 milioane ce cere și o recompensă națională.

Deși pe d. Hallier să dovedească că eu aș fi avut vre-o dăta în concesiune vre-o carieră la Canara, fie de la minister fie de la comună, sau eu cine-va i-a impus să ia piatra, pentru var de la mine, eu care n'aveam nici o carieră.

Simplă insinuație miserabilă de a ataca oamenii pe care nu i-a putut corupe.

Nu vede d-sa că invenția aceasta e mai mult de cât franceză?

D. Hallier ar face mai bine să întrebe pe fostul său procurist șef conducător al lucrărilor..... avocatul Bielher — pe care l'adusesse într'adins să pună bazele unui proces, iar nu ale unei construcții—și care a început chiar, 2 procese, cu Langefeld și Pieuchot — care sunt cauzele de n'a putut continua lucrările și sunt sigur, că i-ar răspunde:

Ai făcut ofertă cu 23 la sută rabat fără să vezi Constanța nici Canaraa.
Pirea.

INFORMAȚIUNI

Cu numărul prezent împărtășim abonaților manifestul de alegere al d-lui Eustațiu C. Schina, care a fost distribuit tuturor d-lor alegători și lipit pe zidurile orașului. Din acest manifest se va vedea că candidatul de Primar pe care îl susține ziarul nostru, nu făgădușce nimic imposibil de realizat; iar că se va ținea de programul anunțat, — program la care a cosimțit toți candidații de pe lista d. Schina, garanția pentru cetățeni este în faptul experienței făcute dela Noembrie 1898 și până acum.

Rugăm pe toți amicii noștri să sînde voteze pentru lista al cărei cap este d. Schina, omul care n'a îngrijit să-si facă o clică locală, ci a văzut numai de interesele orașului.

* *

Candidații adversarii d-lui Schina, sunt d-nii colonel Kirilșescu — Koiciu — Holban de o parte, și d-nii Ion Bănescu — Malcoci Petrescu, guvernamentalii, de altă parte.

În privința ambelor liste, pe lângă care se mai alăturat la guvernamentalii d. D. Bărbulescu, ne-am pronunțat în numerile trecute, dovedind superioritatea d-lui Schina întru toate.

Dacă trecutul e garanția viitorului, d. Schina ar fi de sigur cel mai bun primar din câți cer încrederea orașenilor.

Cetățenii cari l'au aprobat până acum în lucrările sale, pe care și noi le-am aprobat; prin publicarea manifestului său din 1898, nu pot decât să-l trimită din nou în capul gospodăriei comunale dacă țin, ca

lucrările de edilitate ce-a început, să fie duse la bun sfârșit.

Dacă vor chema pe alții, se poate întâmpla ca toate proiectele să fie zădărnice, și paguba va fi numai a orașului.

Partizanii comisiei interimare — poliția cu tot materialul de care dispune — au ținut până azi, Vineri, două întruniri publice, una la Berăria Peleş, în orașul de sus, și alta la sala Elpis.

La ambele întruniri au vorbit aceeași oratori, candidații, d-ni Ion Bănescu și Al. Malcoci-Petrescu: despre reușitățile ce au făcut la comună gospodăriile de până acum și de bunățile ce vor face d-ilor când vor veni la comună.

La prima întrunire s'au anunțat candidații listei guvernamentale, actualii membrii interimari, plus cei ce vor fi numiți din partea guvernului, în persoanele d-ilor D. Nicoluescu, Teohari Nicolau și un domn avocat, merit a fi tras pe sfoară mai târziu.

Frumos lucru; noi n'avem ce zice, dar am vrea să știm ce dice prefectul, asupra impietății cercate?

La a doua întrunire d. Bănescu după ce a scăpat de analiza apelor, în aplause generale, a făgăduit că va înființa un nou oraș pe malul mării spre vii. — Ba să ne ierți d-le Bănescu; cumpărăți aci o casă dacă vreți și lasă orașul vechiu în pace!

Deseară vor fi două întruniri publice, una la Elpis a partizanilor d-lui Chirișescu și alta în sala hotelului Englitera a guvernamentalilor.

Poftă bună, de vorbă, domnilor, sunteți destui advocați în amândouă taberile!

Gruparea căreia îi dăm concursul nostru, având în cap pe d. Schina, se mulțumește cu Apelul distribuit, pe care alegătorii, cărora l'am adresat, îl înțelege, fiind vorba de fapte, iar nu de simple promisiuni și traze frumoase.

Intr'unul din numerile trecute am spus că s'a trimes din nou la analiză apa de la Caragea-Dirmen, izvoare cumpărate de oraș. Resultatul a venit acum la primăria de Constanța. Raportul de expertisă, scris pe câte-și patru paginile, a fost adus și citit de d. Președinte al comi-

siei interimare la o întrunire publică din sala Elpis. Neînțelegând nimic din comentariile ce s'au făcut asupra-i ne-am dus de l'am citit la primărie. Mărturisim că și după citire am rămas tot nedumeriți.

Aceiași apă a fost analizată până acum de mai multe ori, dând rezultate când bune, când rele ca și acum. Se zice acum anume că din punct de vedere al materiilor minerale ce conține puțul no. 2, cel cu debitul mare, apa n'ar fi bună nici de băut, nici de spălat, nici chiar de stropit stradele, sau de întrebuințat în industrie, acestea după niște exigente ce le-ar fi fixat niște congrese ținute în străinătate: iar că, tot această apă, conținând maximum materiilor numerale, apa e totuși tolerabilă, adică potabilă, dar că ar conține amoniac, și numai din această cauză nu se poate recomanda desă amoniacul ce conține n'u puțul fi dosabil.

D-zeu să înțeleagă, dacă noi și consilierii comunali nu putem înțelege limbă ce vorbește institutul d-lui Bernhard din București.

Cel mai bun lucru de făcut ar fi, după noi, să se trimită apă la vre-un institut din Viena, să o analizeze și din punct de vedere chimic, și din cel bacterologic, dar să se plătească cum se cade lucrarea oamenilor, spre a ne da un rezultat definitiv, înainte de a se angaja mai multe cheltuieli în localitate. Până atunci lumea e în drept să zică că toate sunt mofturi electorale; când această lume știe bine că toate apele de pe versanții lacului Siut-ghiol (Lacul de lapte) sunt bune de băut și spălat, fiindcă de acolo se alimentează Constanța de când e zidită.

Onor. Comisie Interimară a plătit d-lui Dr. Tălășescu 1000 lei, prețul unei analize bacterologice a apei de la Caragea-Dirmen. O fi plătit ceva și institutul din București pentru analiza de acum?

Ori cum ar fi, noi rugăm pe d. ministru de interne să oprească pe d-nii interimari de a-și eși din competența lor legală. Plata de mai sus a fost cerută de onor. analizator și consiliului trecut și acesta a refuzat. Nu se cadea acum ca comisia interimară să treacă peste votul aceluși consiliu. De ce a făcut-o? Care era zorul? Dorim un comunicat prin Monitorul comunal, — pare-că așa e obiceiul!

Îngerințe ca cele ce face acum d. prefect Cananău și administrația sa, nu s'au mai văzut până acum în Constanța.

Sunt cetățenii cari povestesc că unuia dintr'înșii d. prefect i-a arătat o telegramă scrisă de d. ministru de interne, generalul Manu, care ar fi invitat pe prefect; să caute candidații vrednici pentru viitoarea alegere comunală de la 5 Martie, combătând cu orice preț candidaturile d-ilor colonel Kirîșescu și Schina, neagreații guvernului central. Agreații guvernului sunt cei de pe lista ce are în cap pe d. Bănescu.

Dobrogenii vă mulțumesc, d-le General, pentru noua eră necunoscută până acum în Dobrogea.

Un candidat de pe lista d-lui Schina, d. Odisea Despoti, om de 60 ani, de 40 ani în Constanța, fost ajutor de primar și președinte al camerei de comerț singurul negustor care vorbea românește la venirea Românilor, originar din Brăila, bărbat perfect onorabil, a fost chemat la poliție și amenințat cu expulzarea, dacă n'are autorizație de stabilire în Dobrogea.

Ați auzit, d-le general Manu, ce eră ați inaugurat în Dobrogea!? Să țineți minte de când erați Prim-ministru.

Sub-semnatul, în vederea uneltirilor urzite în contra mea, declar că nu primesc a figura pe neli o listă de candidați și modul cum adversarii noștri politici comentează abținerea mea nu este pornit de cât din cele mai joasnice sentimente de intrigă.

Rog pe amicii mei să dea concursul lor listei d-lui Schina pe care'l voi susține în tot-d'ana.

N. Călian

Eată lista Candidaților cărora va da concursul său ziarul „Constanța“

Eust. C. Schina
Loc.-Col. Th. Petrescu
Abduraman Abdul Alim
Od. N. Despoti
Panait Papaianopol
P. Grigorescu

Dosarele prăfuite au eșit la meidan. Armele întrebuințate de redactorii „Viitorului Constanței“ contra vechiului lor amic Ion Bănescu, sunt fieroase, nedemne de oameni cari se respectă.

Romania

Tribunalul Județului Constanța

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică că la 3 Martie 1900, se va vinde prin licitațiune publică înaintea acestui Tribunal, portofoliul falitului N. Popa din Hârșova, consistând din datorii de încasat.

p. Președinte, Delladecima

Grefier, Coraja

No. 4077

1900 Februarie 28.